

ПРАВИЛНИК О МЕРАМА, НАЧИНУ И ПОСТУПКУ ЗАШТИТЕ И БЕЗБЕДНОСТИ УЧЕНИКА

На основу члана 50 и члана 119 став 1 тачка 2 Закона о основама система образовања и васпитања („Сл. гл. РС”, број 88/17, 27/18-други закон, 10/19, 6/20 и 129/21) и члана 32 став 1 тачка 3 Статута ОШ „Миле Дубљевић” Лајковац(у даљем тексту: „Школа”), Школски одбор Школе, на седници одржаној 12.9.2023.. године, донео је:

ПРАВИЛНИК О МЕРАМА, НАЧИНУ И ПОСТУПКУ ЗАШТИТЕ И БЕЗБЕДНОСТИ УЧЕНИКА ЗА ВРЕМЕ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА И ДРУГИХ АКТИВНОСТИ КОЈЕ ОРГАНИЗУЈЕ ОСНОВНА ШКОЛА „МИЛЕ ДУБЉЕВИЋ” ЛАЈКОВАЦ

1. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1

Овим правилником прописују се мере, начин и поступак заштите и безбедности ученика за време образовно-васпитног рада и других активности које организује Школа, и то за време извођења свих активности које организује Школа, начин њиховог спровођења и одговорност запослених и ученика за неизвршавање одредаба овог правилника.

Школа је израдила овај правилник у складу са Упутством о изради акта којим установе образовања и васпитања прописују мере, начин и поступак заштите безбедности деце и ученика („Сл. гл. РС”, број 67/22), а по претходно извршеној анализи потенцијалних и актуелних ризика у организацији рада Школе (просторни, технички, временски и други организациони услови).

Члан 2

Ученици имају право на заштиту и безбедност у Школи и од поступака од запослених, родитеља, односно другог законског заступника детета, и трећих лица која угрожавају њихову безбедност.

Ученици имају право на заштиту и безбедност од елементарних непогода – поплава, земљотреса, других несрећа, удеса, катастрофа или других ванредних околности ситуација које могу да угрозе безбедност ученика у Школи.

Члан 3

Правилником се обезбеђује ученицима право на заштиту и безбедност:

1. у згради и дворишту Школе;

2. ван зграде и дворишта Школе, за време остваривања васпитно-образовног рада и других облика рада и услуга која остварује Школа (реализација зимовања и летовања ученика, излети, шетње по граду, посете другим институцијама, организовање приредаба и сличних активности које организује Школа).

Ученици имају право на заштиту и безбедност од:

1. поступака других лица;
2. болести и повреда;
3. пожара, поплаве, земљотреса, елементарних непогода и других природних појава које могу угрозити безбедност.

Члан 4

Запослени Школе су у обавези да у контакту са ученицима, нарочито када са ученицима обрађују програмске садржаје и на часовима одељењске заједнице, упознају ученике са опасностима са којима се могу суочити за време боравка у Школи и извођења других активности које организује Школа, као и са начином понашања којим се те опасности могу избећи или отклонити.

Запослени, родитељи, односно други законски заступници обавезни су да директору, помоћнику директора, стручној служби школе или другом овлашћеном лицу пријаве сваку појаву за коју посумњају да би могла да угрози заштиту и безбедност ученика.

Члан 5

Одредбе овог правилника су дужни да поштују директор Школе (у даљем тексту: директор), помоћник директора, сви запослени и друга лица која су радно ангажована у Школи, родитељи, односно други законски заступници, и трећа лица која се налазе у згради и дворишту Школе или на другом месту на којем се остварује васпитно-образовни рад или друга активност у организацији Школе .

Члан 6

Неспровођење одредаба од стране запослених, а које су прописане овим правилником, сматра се тежом повредом радне обавезе, за коју се води дисциплински поступак и за коју може да се изрекне дисциплинска мера која је предвиђена у члану 166 Закона о основама система образовања и васпитања (у даљем тексту: „Закон”).

Дисциплинска одговорност запослених не искључује кривичну и материјалну одговорност.

Свесно непридржавање правила и мера безбедности од стране ученика прописаних овим правилником сматра се тежом повредом обавеза ученика, за коју се води васпитно-дисциплински поступак, у складу са Законом.

Члан 7

Посебна обавеза директора или лица које овласти директор је да повремено, без претходне најаве, а најмање једанпут месечно, проверава да ли се спроводе мере за остваривање заштите и безбедности ученика.

Неспровођење мера безбедности и заштите ученика прописаних овим правилником представља разлог за разрешење директора, у складу са Законом.

Члан 8

Ради спровођења мера прописаних овим правилником, Школа сарађује са државним органима и другим субјектима и надлежним институцијама са којима је таква сарадња потребна у поступку обезбеђивања и спровођење мера утврђених овим правилником.

Члан 9

Школа је дужна да упозна ученике, њихове родитеље, односно другог законског заступника, као и све заинтересоване, са мерама, начином и поступком заштите и безбедности ученика на одговарајући начин (истакнути овај правилник на огласној табли Школе и на званичној интернет страници Школе).

Члан 10

На материју коју уређује овај правилник примењују се одредбе других општих аката Школе чија је примена од значаја за остваривање заштите и безбедности ученика.

II. АНАЛИЗА ПОТЕНЦИЈАЛНИХ И АКТУЕЛНИХ РИЗИКА У ОРГАНИЗАЦИЈИ ШКОЛЕ

Члан 11

С циљем обезбеђивања заштите и безбедности ученика извршена је анализа потенцијалних и актуелних ризика, и то:

1. Приступ објектима Школе

Објекти Школе, у Лајковцу и Издвојеним одељењима школе

Осморазредна: Боговађа и Бајевац, и

Четвороразредна: Непричава, Ћелије, Врачевић, Село Лајковац, Доњи Лајковац, Маркова Црква, Ратковац и Пепељевац.

, приступачни су за ученике и родитеље, односно друге законске заступнике, и налазе се у непосредној близини саобраћајница које не представљају већи ризик за ученике и родитеље, јер су обележене потребним саобраћајним знацима, одговарајућом сигнализацијом одн. пешачким прелазом.

2. Сигурност простора

Сви објекти су ограђени металном оградом, али постоји могућност приступа трећих лица поменутом простору. Капије на дворишту за пешаке се не закључавају. Када се у Школи не изводе настава и друге активности, сва улазна врата на школској згради су закључана.

За откључавање улазних врата на почетку радног времена задужено је помоћно особље, које проверава стање школских просторија и о томе обавештава директора или пом.директора или дежурног наставника, а у случају потребе предузима неопходне мере. За закључавање улазних врата на крају радног времена задужено је помоћно особље Школе, а у њиховом одсуству друго лице, по овлашћењу директора. Осветљеност објеката постоји од спољашњег осветљења, у кругу школе оди.на самом објекту.

Видео-надзор постоји на објектима. Стање громобранских инсталација проверава се редовно, на сваке две године, као и остале инсталације, које се одржавају у исправном стању (водоводне, канализационе, електричне и др.). Ризици од поплава и излива канализације не постоје, јер је Школа спровела све неопходне мере.

3. Стање објеката у унутрашњем простору

Сви објекти су нови и обезбеђени су неопходни услови за несметано одвијање васпитно-образовног рада. Приступачност објектима је обезбеђена за све кориснике, објекти се греју на следећи начин: Школе, у Лајковцу – заједничко централно грејање на чврсто гориво и Издвојеним одељењима школе Осморазредна:Боговаћа централно грејање на чврсто гориво, и Бајевац централно грејање, на пелет, и Четвороразредна ИО:

Непричава,п'телије,Врачевић,,Маркова Црква,Ратковац и Пепељевац – централно грејање на чврсто гориво.док Село Лајковац и Доњи Лајковац имају централно грејање на електричну енергију.

- те не постоји ризик од катастрофа изазваних сагоревањем материјала који се користе за грејање простора. Исправност справа у дворишту се редовно контролише.

Школа редовно врши санитарну контролу и дератизацију простора, дезинфекцију и дезинсекцију, све у складу са законом и потребама Школе.

III. ПРЕВЕНТИВНЕ МЕРЕ ЗАШТИТЕ И БЕЗБЕДНОСТИ У ВЕЗИ СА ОРГАНИЗАЦИЈОМ РАДА

Члан 12

Превентивне мере заштите и безбедности ученика су:

1. Наставници у првом образовном циклусу дужни су да у оквиру свог радног времена буду све време у одељењу док ученици бораве у Школи. Кад активност реализује стручни сарадник у Школи, наставник није увек у обавези да поред стручног сарадника буде у одељењу. За време реализовања активности ван Школе (зимовање, летовање, излети и све друге активности) ученици морају бити под сталним надзором наставника.

2. Лице које отвара објекат дужно је да пре доласка ученика изврши преглед свих просторија у објекту.
3. Пре доласка ученика у Школу школско двориште мора прегледати домар онд. помоћни радник или дежуирни наставник у дворишту, и утврдити да ли је безбедно за боравак ученика.
4. По пријему ученика објекти су под сталним надзором, и то путем видео-надзора, дежурних наставника и помоћног особља
5. Непознато лице које улази у објекат мора се пријавити дежурном наставнику који то евидентира у Књигу дежурних и запослени који га је први уочио има обавезу да га спроведе до лица које тражи.
6. Забрањено је уношење оружја и других средстава којима се може угрозити безбедност ученика.
7. Запосленима се забрањује конзумирање алкохола, опијата, наркотичких средстава и дувана, у објектима и у функционалном делу простора у коме се обавља образовање, укључујући и дворишни простор, као и за време обављања свих васпитно-образовних активности које реализује Школа.
8. Обавезују се лица задужена за спровођење противпожарне заштите у Школи да редовно прате и спроводе мере заштите од пожара, предвиђене законом и општим актом Школе.
9. У случају пожара, поплаве, земљотреса, удара грома и других елементарних непогода које угрожавају безбедност ученика примењују се мере и упутства предвиђена законом, правилником и другим општим актима Школе.
10. Благовремено предузимање мера за спречавање и отклањање кварова на опреми, инсталацијама у објекту и дворишту који могу угрозити физичку безбедност ученика и запослених; запослени који први уочи квар на опреми и уређајима доставља обавештење првом претпостављеном, а ако постоји опасност по живот и здравље ученика и имовине, обраћа се одмах надлежним институцијама, као што су комунална служба, ватрогасна служба, хитна помоћ и слично.
11. Осигурање ученика од повреда и других несрећних случајева и незгода
12. Постављање видео-надзора на објектима, као и осветљеност простора у дворишту и око њега
13. Поштовање норматива о броју ученика у одељењу
14. Опрема и дидактичка средства приликом уградње и набавке морају имати сертификат о исправности и безбедности.
15. Редовна контрола исправности мобилијара по двориштима врши се на почетку сваке радне године, а ванредна на предлог запосленог или другог лица. Пре почетка школске године запослени на одржавању простора и наставник физичке културе проверавају стање справа у дворишту. У случају постојања недостатка које није у могућности да отклони, запослени на одржавању простора у обавези је да одмах обавести директора и лице за безбедност и здравље на раду, које ће обележити справу да је неисправна и забранити да се користи све док се не поправи.
16. Уводи се писана евиденција у којој се евидентирају посете родитеља.
17. С циљем заштите од физичког повређивања ученика и запослених потребно је:
  - да подови не буду клизави;
  - у зимском периоду редовно чишћење снега и скидање леденица са крова испред улаза и око Објектата;

- обезбедити заштиту на предметима са оштрим ивицама;
  - постављање гелендера са једне стране за десет степеника, а за више од десет степеника са обе стране;
  - постављање оgrade око дворишта;
20. Редовно одржавање зеленила у дворишту (кошење траве и сл.)
  21. Правилно коришћење и надзор над употребом справа, апарата и других уређаја у реализацији образовања, као и алата, хемикалија, и других средстава, те редовна провера исправности, употреба прописане заштитне опреме, посебно редовно сервисирање апарата за гашење пожара и друге електроопреме. Запослени у Школи по завршетку радног времена дужни су да искључе електроуређаје, уклоне запаљиве течности и други лако запаљив материјал и сл.
  22. Посебна заштита ученика приликом остваривања образовно-васпитног рада ван Школе, на пример зимовање, излет, посета библиотеци, пијаци, другој установи и сл., у складу је са Правилником о организацији и остваривању наставе у природи и екскурзије у основној школи, као и са овим правилником.
  23. Забрањен је приступ лицима која нису запослена у Школи за време васпитно-образовне активности која се реализује у Објекту или у дворишту Школе, изузев родитељима или лицу које је родитељ овластио, лицима која имају заказан разговор са управом Школе и достављачима правних лица са којима Школа остварује сарадњу, а чија је присутност неопходна ради реализације напред наведене сарадње, као и трећим лицима која подносе представке школи или имају неки пословни однос или уговорено ангажовање у школи
  24. Наставници (ДЕЖУРНИ) и помоћни радници воде рачуна да у Објектима и дворишту Школе бораве искључиво ученици из Школе, а изузетно и напред наведена лица, и имају обавезу да трећа лица упозоре да напусте простор Школе и, уколико то не учине, у обавези су да позову директора и патролу МУП-а.
  25. Забрањено је коришћење мобилних телефона за време рада са ученицима, осим у случајевима када се користе за реализацију наставних и ваннаставних активности, односно за фотографисање ученика током наставних и ваннаставних активности.
  26. Забрањено је коришћење мобилних телефона ученицима за време боравка у школи
  27. Забрањено је да ученици током трајања часова без надзора или одобрења наставника одлазе у друге учионице, до канцеларија стручних сарадника и у друге просторије Школе.
  28. Потребно је редовно обавештавање запослених, родитеља и ученика о свим активностима које се односе на заштиту и безбедност.
  29. Строго је забрањен улазак превозним средствима на четири точка (аутомобили, камиони, комбији и сл.) у део дворишта Школе ИСПРЕД УЛАЗА ШКОЛЕ, сем за потребе Школе.
  30. У дворишту Школе забрањено је возити бицикле и мотоцикле.
  31. Забрањено је увођење домаћих и дивљих животиња у Објекте и двориште Школе, изузев мањих паса.
  32. Здравствена заштита и безбедност ученика остварује се применом следећих мера:

1. прибављање свих неопходних података од родитеља који се односе на здравствено стање ученика;
2. у случају болести или повреде ученика запослени је у обавези да обавести родитеља и обезбеди адекватну медицинску помоћ, и то:
  - да процени тежину повреде и да укаже прву помоћ, и телефонским путем обавезно обавести родитеље и директора;
  - да позове екипу хитне медицинске помоћи на број 194, уколико је наведено неопходно;
  - да код повреда које захтевају интервенцију у здравственој установи повређеном ученику обавезно обезбеди пратњу од стране запосленог (наставник или стручни сарадник) са родитељима или без њих (и без обзира на евентуална инсистирања родитеља да пратња запосленог није потребна).
  - да код тежих повреда или стања која захтевају хитну интервенцију позове хитну помоћ и поступи по њиховом упутству (запослени је у пратњи детета). По повратку из здравствене установе треба написати извештај о повреди или стању и проследити га директору. Комплетан поступак збрињавања детета евидентирати и у књизи дежурства. Извештај о повређивању мора да заведе, потпише и овери наставник који је био у одељењу када се повреда догодила, односно запослени који је био у пратњи ученика и директора.
  - сваки Објекат мора имати приручну апотеку – комплете прве помоћи. За проверу и комплетирање прве помоћи задужено је лице за безбедност и здравље на раду.
32. У току боравка ученика у Школи постоји могућност за настајање нежељеног повређивања ученика, као што су посекотине, огреботине и раздеротине, нагњечења, уганућа, ударац у главу, страна тело у оку, страна тело у носу, страна тело у уву, страна тело у дисајном путу, крварење из носа и др. За све наведене повреде које се десе у Школи потребно је да запослени позове родитеља или лице које је родитељ овластио, као и директора, а по потреби, у зависности од процене тежине повреде, и хитну помоћ. Уколико се родитељ или лице које је родитељ овластио не јављају на телефон, директор ће одредити усмено који је запослени у обавези да остане уз ученика све до јављања родитеља.
33. Обавеза родитеља је да ученика чије је здравствено стање такво да може да представља опасност за друге ученике и запослене одведу на одговарајући здравствени преглед и не шаљу га на наставу и друге активности које организује Школа док не добије одговарајућу потврду лекара о здравственој способности.
34. Одговорност за исправност и припрему хране за ученике сноси добављач прехранбених производа са којим Школа има закључен уговор и који је изабран у сарадњи са Саветом родитеља. Школа сноси одговорност о хигијенским условима просторија у којима се храна послужује и конзумира.
35. Школа је уговорила да се дистрибуција obroка за ученике врши у адекватним посудама, наменским возилом, те да сервирање obroка задовољава све техничке и хигијенске услове.

36. У Школу је забрањено уношење хране, колача и торти, бомбона и грицкалица без декларације.
37. Редовно одржавање клима-уређаја, једном годишње њихово сервисирање
38. Најмање два пута годишње обављање дезинсекције и дератизације Објеката и дворишног простора, а по потреби и чешће
39. Санитарни преглед запослених на пословима у вези са храном, неге и одржавања хигијене, два пута годишње
40. Редовно снабдевање тоалета течним сапуном
41. Забрањено је пушење у Школи и у функционалном делу простора у коме се обавља делатност
42. Ученик који има здравствених проблема и користи терапију може долазити у Школу само уз потврду коју издаје лекар.
43. Ученик које има вашке не може долазити у Школу.
44. Ученик који има промене на кожи и слузокожи ока, носа и уста (конјунктивитис, афте итд.) може долазити у Школу уз потврду лекара.
45. Ученик које има здравствене сметње приликом организовања посебних и специјализованих програма може учествовати уз посебну дозволу лекара.
46. Подови треба да буду од чврстог материјала, погодни за лако одржавање и не смеју бити клизави.

Члан 13

Ради остваривања заштите од пожара, запослени и ученици су дужни да спроводе мере прописане Законом о заштити од пожара, других прописа који уређују ову материју, планова заштите од пожара, одлука надлежног органа јединице локалне самоуправе, Школског одбора и других органа, као и општег акта Школе којим се уређују начин, поступак и мере у области противпожарне заштите.

Члан 14

Ради остваривања заштите и безбедности од поплаве и/или изливања фекалија, стручно лице које ангажује Школа проверава исправност водоводних и канализационих инсталација и предузима потребне мере у случају уочених промена које могу угрозити безбедност ученика и запослених у Школи. Сви запослени и ученици обавезни су да без одлагања обавесте директора или секретара о уоченим променама на водоводним и канализационим инсталацијама које могу угрозити безбедност ученика и запослених у Школи.

Члан 15

Ради остваривања заштите и безбедности од електричне струје, стручно лице које ангажује Школа проверава исправност електричних инсталација и предузима потребне мере у случају уочених промена које могу угрозити безбедност ученика и запослених у Школи. Сви запослени и ученици обавезни су да без одлагања обавесте директора одн. домара о уоченим променама на електричним инсталацијама које могу угрозити безбедност.

Члан 16

Уређаји, други предмети и материје који се користе у наставном процесу, за одржавање хигијене или у друге сврхе морају се држати ван домаћа неовлашћених лица ако могу представљати опасност по живот и здравље ученика.

Члан 17

Ради остваривања заштите и безбедности од удара грома, стручно лице које ангажује Школа редовно проверава исправност громобранских инсталација, у складу са прописима у тој материји.

Сви запослени и ученици обавезни су да без одлагања обавесте директора одн. помоћника директора или домара о уоченим променама на громобранским инсталацијама које могу довести у питање њихово функционисање.

1. МЕРЕ ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ЗАШТИТЕ УЧЕНИКА ОД НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА, ЗАНЕМАРИВАЊА И ДИСКРИМИНАЦИЈЕ

Члан 18

С циљем остваривања овог вида заштите и безбедности ученика у Школи прописана су Правила понашања, Процедуре интервенције у случају да се деси насиље над ученицима, које су саставни део овог правилника, као и активности Тима за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања.

Члан 19

У Школи су забрањене активности којима се угрожавају, омаловажавају, дискриминишу или издвајају ученици, запослени и друга лица, односно групе лица, по основу: расне, националне, етничке, језичке, верске или полне припадности, физичких и психичких својстава, сметњи у развоју и инвалидитета, здравственог стања, узраста, социјалног и културног порекла, имовног стања, односно политичког опредељења, као и по другим основама утврђеним законом којим се прописује забрана дискриминације, те подстицање или неспречавање таквих активности. Школа је у обавези да поступа у складу са актом којим се утврђују ближи критеријуми за препознавање облика дискриминације од стране запосленог, ученика или трећег лица у Школи, а који заједнички прописују министар просвете и министар надлежан за послове људских права.

Члан 20

У Школи су забрањени: физичко, психичко и социјално насиље, злостављање и занемаривање ученика, физичко кажњавање и вређање личности, сексуална злоупотреба ученика или запослених и електронско насиље од стране запослених према ученицима. Под насиљем се подразумева сваки облик једанпут учињеног или поновљеног вербалног или невербалног понашања чија је последица стварно или потенцијално угрожавање здравља, развоја и достојанства ученика. Заштита ученика од насиља обухвата мере и поступке у случају појаве насиља међу ученицима, насиља од стране одрасле особе запослене у Школи и насиља од стране одрасле особе која није запослена у Школи. У Школи је забрањен сваки облик

насиља и злостављања од стране ученика, њихових родитеља или законског заступника над васпитно-образовним особљем, стручним сарадницима или другим запосленима. Због повреде ове забране против родитеља се покреће прекршајни, односно кривични поступак.

Члан 21

Физичко насиље је понашање које доводи до стварног или потенцијалног телесног повређивања ученика. Психолошко или емоционално насиље је оно понашање које доводи до тренутног или трајног угрожавања психичког или емоционалног здравља и достојанства ученика. Социјално насиље је понашање чија је последица искључивање из групе или дискриминација ученика по било ком основу. Сексуално насиље подразумева укључивање ученика у било какву конкретну или неконкретну сексуалну активност.

Члан 22

Мере превенције

Ради спречавања свих врста насиља над ученицима, Школа је дужна да примењује мере чији су циљеви :

- стварање и неговање климе прихватања, толеранције и уважавања;
- укључивање свих интересних група (ученика, запослених, родитеља, локалне заједнице) у доношење и развијање програма превенције;
- подизање нивоа свести за препознавање насиља;
- дефинисање поступака за заштиту од насиља и реаговање у ситуацијама насиља;
- информисање свих интересних група о поступцима заштите;
- унапређивање компетенције свих интересних група за уочавање и решавање проблема насиља.

Мере превенције Школа је дужна да планира Годишњим планом рада, а на основу анализе учесталости случајева насиља, заступљености различитих облика насиља, броја повреда, сигурности објеката и дворишта.

Члан 23

Мере интервенције

Сазнање о насиљу – откривање јавља се након:

- опажања или добијања информација да је насиље у току;
- сумње да се насиље дешава на основу препознавања спољашњих знакова или специфичног понашања ученика и породице или путем поверавања непосредно од самог ученика или посредно од треће особе.

Сваки запослени у Школи који има сазнање да је насиље у току дужан је да реагује тако што ће прекинути насиље или позвати помоћ, уколико процени да самостално не може да прекине насиље. После интервенције о случају насиља обавезно се обавештава стручна служба Школе. Наставник је дужан да по стицању сазнања да се насиље догодило или да постоји сумња да се насиље дешава организује консултације чији циљ је да се:

- разјасне околности и анализирају чињенице у вези са случајем насиља;
- процени ниво ризика и направи план заштите;
- донесе одлука о начину реаговања и праћења.

Консултације се обављају у оквиру Школе са Тимом за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања, уз поштовање принципа поверљивости.

Низак ниво ризика насилничког понашања постоји када је за решавање случаја довољно ангажовање оног ко је открио насиље. Уколико је потребно, наставник предузима и додатне мере, евидентира и прати понашање и сл. (први ниво ризика).

Умерени ниво ризика насилничког понашања постоји када је за решавање случаја потребно укључивање других лица у оквиру Школе (родитељи, служба стручних сарадника, Тим за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања, директор, помоћник директора) и ако се насилничко понашање које има низак ниво ризика понавља од стране истих актера (други ниво ризика).

Висок ниво ризика насилничког понашања постоји када Школа нема капацитета за решавање и обраћа се другим институцијама: Центру за социјални рад, Министарству унутрашњих послова, здравственим институцијама (трећи ниво ризика).

Члан 24

Сви запослени у Школи дужни су да директору пријаве насиље од стране запослених у Школи према ученику. Уколико је због случаја насиља од стране запосленог према ученику покренут дисциплински поступак, директор Школе дужан је да запосленог удаљи са рада до окончања дисциплинског поступка.

Члан 25

Ради спровођења поступка заштите ученика образује се Тим за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања. Чланове овог тима именује директор Школе. Лице које координира тим је по правилу стручни сарадник (психолог, педагог) или наставник који има добре комуникативне способности и у својој личној и професионалној биографији нема елемената насилног понашања. Задаци и план рада Тима за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања одређени су на основу Посебног протокола и саставни су део Годишњег плана рада Школе.

Члан 26

Запослени у Школи су у обавези да воде евиденцију о појавама насиља. Документација о појавама насиља чува се на сигурном месту како би се обезбедила поверљивост података. Тим за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања чува протоколе (евиденциони обрасци) о учињеном насиљу или сумњи да се насиље дешава. Тим за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања прикупља документацију о случајевима насиља који захтевају његово укључивање.

Члан 27

Процедура интервенције у случају када родитељ или друга особа овлашћена за одвођење детета не дође по дете („остављено дете у Школи”):

1. Ако родитељ или особа овлашћена од стране родитеља не дође по ученика уписаног у Школи када се заврши образовно-васпитни рад Школе, а према распореду Школе, наставник који брине о ученику дужан је да телефонским путем ступи у контакт са родитељима, односно законским заступником ученика. Користе се подаци из евиденције Школе.
2. Уколико је овај покушај без резултата, дежурни наставник пријављује ситуацију директору, те се договарају о чувању ученика до разрешења новонастале ситуације.
3. Наставник који чува ученика обавештава стручну службу Школе.
4. Тим за решавање новонастале ситуације одлуком образује директор када настане ситуација и чине га: директор, стручни сарадник, дежурни наставник.
5. Стручна служба има задатак да процени стање ученика и да му пружи, заједно са наставником, адекватну психолошку подршку с циљем оснаживања ученика.
6. Обједињавањем података у што краћем року успоставља се договор о даљем току процедуре.
7. У случају да родитељ или овлашћена особа није пронађен нити се успоставио контакт са осталим члановима породице ученика, директор Школе ступа у контакт са МУП-ом путем телефона 192 и пријављује „остављено дете у Школи”.
8. Наставник и стручна служба остају са учеником у Школи док се не нађе одговарајуће решење.
9. Директор упућује пријаву случаја Центру за социјални рад.
10. Тим који је радио на збрињавању ученика и наставник који је чувао ученика састављају службену белешку следећег дана од дана догађаја.
11. Белешка се налази код чланова Тима.
12. Један примерак белешке доставља се Центру за социјални рад, на његов захтев.
13. У случајевима малих закашњења долазака по ученика који се учестало јављају код истог ученика препоручује се да директор Школе обави разговор са родитељима ученика.
14. Уколико се такво понашање настави, потребно је ангажовати педагога и/или психолога.

Члан 28

Процедура интервенција у случају када се догоди насиље од стране одрасле особе која није запослена у Школи

1. Ако неко од запослених примети да се насиље дешава над учеником у кругу Школе, дужан је да га прекине.
2. Ако запослени није у стању да прекине насиље, о томе обавештава директора Школе.
3. Директор обавештава родитеља одмах након прекида насиља, уколико родитељ није насилник.
4. Директор позива МУП на број 192, Центар за социјални рад, а по потреби и хитну помоћ.

5. Директор сазива Тим за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања ради процене нивоа насиља, нивоа ризика, одређивања мера и активности у даљем току ситуације. На састанак се позива и учеников одељењски старешина због увида у целокупну ситуацију породице ученика.
6. Тим за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања наставља сарадњу са Центром за социјални рад и прати ефекте предузетих мера.
7. Ако је запослени успео да прекине насиље, смирује ситуацију.
8. Особа која је прекинула насиље дужна је да прихвати ученика, умири га, пружи му емпатију и смести га у безбедну и детету прихватљиву средину до доласка особе са којом је ученик безбедан.
9. Ако се насиље догодило пред другим ученицима, особа која је прекинула насиље обавезна је да се побрине, у координацији са Тимом за заштиту ученика од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања, да код ученика уђе наставник или стручни сарадник кога ученици прихватају и који је у стању да их смири.
10. Одмах потом особа која је прекинула насиље обавља разговор са особом која је вршила насиље, с циљем смиривања ситуације.
11. Особа која је прекинула насиље о томе обавештава директора Школе.
12. Директор обавља разговор са особом која је вршила насиље, након тога позива родитеља (ако он сам није насилник), Центар за социјални рад, полицију и по потреби здравствену службу.
13. Директор сазива Тим за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања ради процене нивоа насиља, нивоа ризика, одређивања мера и активности у даљем току ситуације. На састанак се позива и учеников одељењски старешина због увида у целокупну ситуацију породице ученика.
14. Тим за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања прати ефекте предузетих мера.
15. Ако се у одељењу појави ученик са траговима насиља (модрице и сл.) или ако се код ученика понове знаци запуштености (неуредност, вашљивост и сл.), наставник је дужан да то пријави неком од чланова Тима за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања.
16. Члан Тима за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања обавештава директора.
17. Директор обавештава стручну службу, која обавља разговор са учеником.
18. Директор сазива састанак Тима за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања.
19. Тим за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања процењује безбедност ученика у новонасталој ситуацији и доноси одлуку о будућим поступцима.
20. Ако Тим за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања процени да је ситуација забрињавајућа за ученика, директор Школе обавештава Центар за социјални рад.
21. Стручни сарадник и одељењски старешина ученика пружају психосоцијалну подршку ученику.
22. Тим за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања прати ефекте предузетих мера у сарадњи са Центром за социјални рад.

23. Ако Тим за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања процени да треба одложити пријављивање, наставник – одељењски старешина и педагог/психолог процењују ситуацију и доносе одлуку да ли треба позвати родитеље на разговор.
24. Ако су наставник – одељењски старешина и психолог проценили да треба позвати родитеља, разговор са родитељем обавља педагог или психолог.
25. Психолог/педагог о томе обавештава Тим за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања.
26. Наставник – одељењски старешина пружа подршку ученику у одељењу.
27. Наставник – одељењски старешина у сарадњи са Тимом за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања прати ситуацију.

Члан 29

Процедура интервенција у случају да се догоди насиље над ученицима од стране запослених у Школи

Ако неко од запослених примети да се дешава насиље над учеником од стране запослених, обавезан је да прекине насиље.

1. Особа која је прекинула насиље дужна је да прихвати ученика, умири га, пружи му емпатију и смести га у безбедну и детету прихватљиву средину до доласка родитеља.
2. Ако се насиље догодило пред другим ученицима, особа која је прекинула насиље обавезна је да се побрине да код ученика уђе одрасли кога ученици прихватају и који је у стању да их смири.
3. Одмах потом особа која је прекинула насиље обавља разговор са особом која је вршила насиље, с циљем смиривања ситуације.
4. Особа која је прекинула насиље о томе обавештава директора Школе, који по потреби контактира са здравственом службом и полицијом.
5. Директор обавља разговор са особом која је вршила насиље и о томе обавештава родитеља детета.
6. Директор сазива Тим за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања ради процене нивоа насиља и нивоа ризика и решава се да ли ће боравак ученика у Школи бити најповољнији за ученика.
7. Директор покреће дисциплински поступак над особом која је вршила насиље.
8. Запослени се удаљава са радног места до окончања поступка.
9. Укључују се надлежни органи (просветни инспектор).
10. Директор заједно са Тимом за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања прати ефекте предузетих мера.

Ако неко члану Тима или било ком другом у Школи пријави да сумња на постојање насиља над дететом од стране неког запосленог у Школи, особа која је добила ову информацију о томе обавештава директора.

1. Директор сазива Тим за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања, који одређује начин даљег праћења ситуације.
2. Ако је сумња потврђена, директор обавештава родитеље и покреће дисциплински поступак.
3. Запослени се удаљава са радног места до окончања поступка.
4. Укључују се надлежни органи (просветни инспектор).

5. Директор заједно са Тимом за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања прати ефекте предузетих мера.
6. Ако сумња није доказана, ситуација се даље прати на начин који одреди Тим за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања.
7. Праћење ситуације подразумева разговоре са ученицима, родитељима и запосленима у Школи, ненајављени улазак у простор у коме бораве ученици са особом на коју се сумња да врши насиље и сл.

Члан 30

Процедура интервенција у случају када се у установи догоди насиље међу ученицима

1. Ако неко од запослених примети да се дешава насиље међу ученицима, обавезан је да прекине насиље.
2. Одмах потом особа која је прекинула насиље обавља разговор са ученицима с циљем смиривања ситуације.
3. Ако особа која је прекинула насиље није наставник – одељењски старешина тог одељења, позива наставника – одељењског старешину одељења или стручног сарадника.
4. Наставник – одељењски старешина решава конфликт међу ученицима тако да сваком ученику у конфликту пружи емпатију.
5. Наставник – одељењски старешина обавештава родитеља о самом насиљу и о активностима појачаног васпитно-образовног рада који ће предузети у оквиру одељења.
6. Наставник – одељењски старешина обавештава стручну службу и заједно креирају план акције који се спроводи у одељењу.
7. Ако постоји притужба родитеља или ученика да се догађа насиље међу ученицима у одељењу, особа која је добила ову информацију о томе обавештава стручну службу и наставника – одељењског старешину.
8. Стручна служба обавља разговор са наставником – одељењским старешином и након тога са ученицима у сукобу.
9. Након што добије информацију о сумњи за насиље међу ученицима, наставник – одељењски старешина разговара са ученицима у одељењу и фокусирано прати њихово понашање.
10. Ако наставник – одељењски старешина мисли да му треба помоћ у решавању настале ситуације, обавештава Тим за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања, који тада доноси план акције о решавању проблема.
11. Сваки сукоб међу ученицима у одељењу наставник – одељењски старешина решава тако да поступа у складу са процедурама Посебног протокола за заштиту деце и ученика од насиља, злостављања и занемаривања у установама образовања и васпитања, у зависности од конкретне ситуације (узраст, облик насиља, број укључених, место дешавања, могућност да се позове помоћ).
12. Наставник – одељењски старешина води евиденцију о појавама насиља међу ученицима у одељењу.
13. Наставник – одељењски старешина заједно са стручном службом израђује план акције и спроводи га у свом одељењу.

Члан 31

Процедура интервенција у случају када ученик не долази редовно у Школу

1. Правдање ученикових изостанака врши се у складу са посебним општим актом Школе.
2. Ако наставник у свом одељењу има ученика које изостаје, а изостанци нису оправдани у складу са општим актом Школе, наставник је обавезан да телефоном, а додатно и путем електронске поште, контактира са учениковом породицом и сазна зашто ученик не долази у Школу. Ако наставник установи да је ученик изостао без оправдања, обавезан је да већ у том разговору обавести родитеља / законског заступника о законској обавези родитеља / законског заступника да његово дете похађа основну школу.
3. Ако ученик без обзира на обавештавање родитеља / законског заступника од стране васпитача и даље не долази у Школу, наставник је дужан да упозна директора са изостанцима.
4. Исто тако, ако наставник не успе да контактира са родитељем / законским заступником телефоном или путем електронске поште, а ученик и даље не долази у Школу, наставник је дужан да упозна директора са изостанцима.
5. Након информације од наставника да ученик без оправдања од родитеља / законског заступника не похађа основну школу, директор је дужан да учениковом родитељу / законском заступнику упути писано обавештење о мерама које ће Школа предузети у случају и даљег учениковог неоправданог изостајања.
6. Уколико ученик и следећих недељу дана након обавештења не буде долазио у Школу, наставник је дужан да о томе поново обавести директора.
7. Ако директор добије информацију од наставника да и након писаног обавештавања родитеља / законског заступника ученик и даље неоправдано изостаје, обавезан је да у року од следећих недељу дана сазове Тим за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања и информише га о учениковом изостанку.
8. Кад добије информацију од директора о учениковом изостајању, Тим за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања упућује обавештење против родитеља / законског заступника општинској управи.

Члан 32

Процедура интервенција у случају када се догоди електронско насиље од стране запослене особе

Ако неко од запослених примети да се врши електронско насиље над учеником од стране запосленог:

1. обавезан је да обавести директора;
2. директор сазива Тим за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања ради провере информација, утврђивања нивоа насиља и нивоа ризика;
3. директор обавља разговор са особом која је вршила насиље и о томе обавештава родитеља;
4. директор покрене дисциплински поступак против запосленог;
5. запослени се удаљава са радног места до окончања поступка;

6. укључују се надлежни органи (просветни инспектор).
7. 7. директор заједно са Тимом за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања прати ефекте предузетих мера.

1. ЗАШТИТА И БЕЗБЕДНОСТ УЧЕНИКА ЗА ВРЕМЕ ОСТВАРИВАЊА ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОГ РАДА ВАН ШКОЛЕ

Члан 33

На остваривање заштите и безбедности ученика за време боравка на зимовању, излету, као и за време извођења неке друге активности ван Школе и дворишта, примењују се одредбе Правилника о организацији и остваривању наставе у природи и екскурзије у основној школи.

1. ЗАШТИТА И БЕЗБЕДНОСТ НА ПУТУ ИЗМЕЂУ КУЋЕ И ШКОЛЕ

Члан 34

Школа не преузима и не сноси одговорност за заштиту здравља и безбедности ученика на путу од куће до школе и обрнуто, као и на путу од куће до места на коме се одржавају одређени садржаји образовно-васпитног рада са ученицима за које Школа не обезбеђује услуге превоза.

Одговорност за заштиту здравља и безбедности ученика у случајевима из става 1 је у надлежности ученика и родитеља.

Школа, односно наставно особље, у обавези је да у сарадњи са запосленима установа, односно објеката у чијим се просторијама организује део садржаја из образовно-васпитног рада са ученицима, предузима све потребне мере заштите здравља и безбедности ученика.

VII. ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 35

Ступањем на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о мерама, начину и поступку заштите и безбедности ученика за време образовно-васпитног рада и других активности које организује Основна школа „Миле Дубљевић”, Лајковац, дел. број 193/7-6 од 28.3.2018.. године.

Члан 36

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли Школе.

У Лајковцу, 12.9. 2023.г.

Председник Школског одбора

/Рајко Сарић, проф./